

OSTRAVAN.CZ

1. Ostravská Manon se řadí k zásadním divadelním počínům současnosti

29.04.2022 ostravan.cz - Milan Bátor

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** NDM (2); divadlo; moravskoslezské; Národní

Národní divadlo moravskoslezské uvedlo ve čtvrtek novou operní inscenaci Manon skladatele Julese Masseneta. Opera o pěti dějstvích je vyvrcholením francouzské romantické epochy. Nové nastudování připravil tým v čele s režisérem Jiřím Nekvasilem, scénografem Danielem Dvořákem a kostýmní výtvarnicí Simonou Rybákovou. V hlavních rolích se ve čtvrtek představili Jana Sibera, Mickael Spadaccini, Aleš Jenis, Václav Morys, Martin Gurbal' a další. Spoluúčinkoval sbor, orchestr a balet **NDM**. Provedení řídil dirigent Bruno Ferrandis, který je autorem hudebního nastudování.

Nejslavnější francouzskou operou 19. století je nepochybně Carmen George Bizeta. Z téže generace se opernímu žánru celý život věnoval i Jules Massenet (1842 – 1912), který jich stačil napsat osmadvacet. Massenetovy opery byly ve své době velmi úspěšné, což podmiňovalo několik faktorů. Zasloužila se o to mimořádná vrstevnatost jeho hudby, která se rozpíná od žhavé vášně, odstíněné lyriky, jemného sentimentu až po melancholii a typicky francouzský esprit. Do hlavní role svých oper Massenet obvykle situoval ženské hrdinky v nejrůznějších citových peripetiích. Hudební historik Josef Bachtík správně podotknul, že "kdyby existovala kategorie ženských oper, podobně jako jsou ženské romány, byl by Massenet jejím předním zástupcem."

Manon je jedním z vrcholů francouzské romantické opery. Massenet se inspiroval románem abbého Prévosta, který líčí příběh o ženě, kterou touha po přepychu, požitku a slastech dovede ke zkáze. Massenet se ve svém díle úspěšně snažil o realistické provázání hudby a psychologie svých postav. Opera měla premiéru v roce 1884 a její přijetí bylo doslova triumfální: představitelka titulní role Marie Heilbronn posléze zpívala Manon na osmdesátkrát...

Přáli bychom nové ostravské inscenaci podobný osud, nastudování Manon rozhodně patří k nejpozoruhodnějším počínům současnosti. Sugestivní podobu má scéna Daniela Dvořáka, která pracuje s různými symboly v jejich reálné velikosti. Pro jeho autorský rukopis je příznačná jemná hra s detailem a cit pro hravě nenucené vystižení příběhu. Provázanost s velmi atraktivními a barevně vynalézavými kostýmy Simony Rybákové je naprosto evidentní.

Režie Jiřího Nekvasila vyniká francouzskou elegancí a postmoderním nadhledem. Manon je v jeho pohledu prostinká mladá dívka, která má ovšem dostatek instinktu na to, aby nerespektovala přání svého otce strávit život v klášteře. Představitelka Manon Jana Sibera vyjádřila její touhu po normálním životě velmi výstižně a přirozeně. Bez velkých či laciných gest, prostě tak, jak je to v takovém věku normální a lidské.

Pozvolná proměna Manon v psychicky nestálou osobnost, která se stane obětí hazardu, drog a neurovnaného citového života, proběhne opět velmi plasticky. Sibera si uvědomuje, že v Massenetově hudbě zaznívá vše podstatné a nechává se jí intuitivně vést. Svůj bohatý herecký rejstřík nijak nepřepíná, ale v důležitých dějových bodech je dostatečně důrazná. Také po pěvecké stránce je její Manon adekvátně ztvárněná a výrazově procítěná. Je zřejmé, že sopranistka vypilovala francouzskou dikci a její zpěv pěkně rezonuje s dějovými zvraty. Manonina píseň na rozloučenou má v podání Sibery nádherně sametová pianissima i okrouhlé a spolehlivě znělé tóny.

Rytíře des Grieux a Lescouta ztvárnili Mickael Spadaccini a Aleš Jenis. Oba s výbornými výsledky a znamenitými hereckými a pěveckými výkony. Vzpomínková árie v klášteře mladého des Grieux byla v dramaticky spádovaném Spadacciniho podání velmi sugestivní. Typově se povedlo i obsazení hraběte des Grieux a Guillota Marfontaine, které výtečně ztělesnili pánové Martin Gurbal' a Václav Morys. Oba též s dobrými pěveckými výkony.

Půvabné chvílky připravilo divákům dámské trio, které Massenet rafinovaně umístil napříč operou. Na první premiéře se šťastně sešlo obsazení v podobě dam Eva Dřízgová-Jirušová, Dominika Škrabalová a Veronika Kaiserová. Jejich společná čísla zaperlila rozkošným vtípem, pohybovou grácií i pěveckým šarmem. Celkově vyladěné obsazení podpořili bezpečnými výkony též Roman Vlkovič, Robin Červinek, Filip Kasztura a Ihor Maryshkin.

Režie Jiřího Nekvasila dokázala udělat z poměrně rozsáhlého příběhu docela svěží a dobře plynoucí dílo. Jednou možná jeho fantazie maličko klopýtla, když se v kostele zázrakem rozpoltí socha panny Marie a uvnitř se objeví růžové svíčky. Ale to je malý detail na mohutné ploše jinak režijně velmi přesvědčivé a zvládnuté inscenace. Odráží se to ve skutečnosti, že všichni přesně ví, co mají dělat. Inscenace nemá žádná hluchá místa.

Jedním z hlavních pilířů nové ostravské Manon je hudební nastudování Bruna Ferrandise. Jeho přístup v sobě má živelnou muzikálnost a s nímž pan dirigent najít a rozpoznat k Massenetově instrumentaci a harmonii všechny správné klíče. Orchestr se pod vedením Ferrandise na premiéře rozezněl v pestrých barvách, kterým vévodily vynikající sólové výkony rozličných nástrojů.

Jakoby hudebníci hráli na rozloučenou dlouholetému členovi skupiny viol, který žel právě v den premiéry zamířil místo do svého milovaného divadla do muzikantského nebe. Tak celistvý, mnohotvárný a přitom jednoduchý zvuk a kompaktní výkon je k slyšení opravdu zřídka. Kéž by se stal v Ostravě pravidlem.

V ostravském nastudování si nelze nevšimnout také invenční práce s pohybem a decentními tanečními intermezzy, které připravili členové inscenačního týmu Jana Tomsová, Rei Masatomi a Laura Moreno Gasulla. Jako vždy v Ostravě, i na premiéře podal báječný a hlasově prokreslený výkon sbor **NDM** výtečně připravený Jurijem Galatenkem.

Ostravská Manon je výzvou, kterou všichni protagonisté přijali s respektem, maximální odpovědností a velkým zaujetím. Vzniklo nastudování, které ukazuje tuto francouzskou operu jako ryzí veledílo a strhující podobenství o síle vášně a patologické touze po opojení smyslů. Sluší se popřát jí dlouhý divadelní život a mnoho spokojených diváků.

URL | <https://www.ostravan.cz/73786/ostravska-manon-se-radi-k-zasadnim-divadelnim-pocinum-soucasnosti/>

[« zpět na začátek](#)